

MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 24 marca 2020 r.

Iwona Michałek
Sekretarz Stanu

DPS-IV.070.13.2020.KS

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie z dnia 16 marca 2020 r., znak: III.7065.60.2019.LN, w sprawie pomocy osobom bezdomnym przebywającym w placówkach udzielających tymczasowego schronienia, w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

W celu zapewnienia pomocy osobom w kryzysie bezdomności, w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej COVID-19 wywoływanej wirusem SARS-CoV-2, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 14 marca br. wydało wytyczne dla wojewodów dotyczące podjęcia działań w tym zakresie, we współpracy z poszczególnymi służbami. Przedmiotowe działania obejmują m.in.

- koordynację współpracy służb patrolujących (Policji, PSP we współpracy z OSP, Straży Miejskiej) z właściwymi jednostkami pomocy społecznej oraz stacji sanitarno-epidemiologicznych polegającej w szczególności na przekazywaniu informacji o osobach bezdomnych z podejrzeniem zarażenia wirusem, w celu sprawnego przeprowadzenia działań związanych z diagnozą i ewentualnym leczeniem lub kwarantanną;
- przygotowanie miejsc oraz personelu na potencjalne przypadki pojawienia się osób chorych lub z podejrzeniem zachorowania;
- współpracę właściwych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz stacji sanitarno-epidemiologicznych z organizacjami, które zadeklarowały pomoc żywnościową (Caritas, Federacją Polskich Banków Żywności, Polskim Komitetem

Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżem, Stowarzyszeniem Odra-Niemen) oraz PSP we współpracy z OSP, Strażą Miejską i Policją w celu zabezpieczenia osobom potrzebującym, będącym w kwarantannie, pomocy żywnościowej;

- wskazanie przygotowanych przez starostów obiektów jako miejsc pełniących funkcję kwarantanny zbiorowej.

Jednocześnie do niniejszych wytycznych dołączone zostały opracowane w tut. resorcie:

- *Instrukcja dotycząca wsparcia osób w kryzysie bezdomności w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2;*
- *Procedura dla podmiotów prowadzących placówki udzielające wsparcia osobom bezdomnym;*
- *Instrukcja pomocy żywnościowej dla osób potrzebujących objętych kwarantanną*

w celu przekazania właściwym podmiotom do wiadomości i stosowania.

Dodatkowo, pismem z dnia 20 marca br., wojewodowie otrzymali szereg rekomendacji dotyczących udzielania wsparcia w zakresie żywności dla poszczególnych grup beneficjentów w ramach różnych instrumentów, z prośbą o przekazanie wójtom, burmistrzom i prezydentom miast. Rekomendacje te odnosiły się również do pomocy żywnościowej dla osób bezdomnych, głównie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Warto w tym miejscu nadmienić, że w związku z nadzwyczajną sytuacją spowodowaną zagrożeniem epidemicznym, jak również wejściem w życie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jako Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020, zaktualizowało w dniu 17 marca 2020 r. Wytyczne Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów dotyczącymi działań realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w Podprogramie 2019. Zmiana Wytycznych umożliwia m.in. kwalifikowanie osób do Programu przez ośrodki pomocy społecznej na podstawie wywiadu telefonicznego lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej (poczta elektroniczna), udostępnienie osobom paczek żywnościowych osobom skierowanym do pomocy w formie posiłku. Inną ważną zmianą dotyczącą osób bezdomnych jest możliwość zwiększenia ilości wydawanych im artykułów spożywczych, jeśli dana organizacja posiada takie możliwości. Ponadto kolejna zmiana Wytycznych z dnia 23 marca 2020 r. umożliwiła kwalifikowanie osób bezdomnych do pomocy żywnościowej w ramach Programu przez pracowników placówek, w których

przebywają osoby bezdomne, np. schronisk, noclegowni, hospicjów, a które nie należą do sieci organizacji uczestniczących w realizacji PO PŻ.

Co istotne, organizacje partnerskie uczestniczące w PO PŻ podejmują również działania mające na celu zapewnienie dodatkowej pomocy żywnościowej dla osób bezdomnych, w tym pozyskiwanej w ramach współpracy z dostawcami i sprzedawcami artykułów spożywczych. Caritas Polska np. podjął inicjatywę dostarczania osobom bezdomnym żywności pozyskanej z hipermarketów (m.in. pieczywa, konserw) za pośrednictwem patroli, które cyklicznie będą monitorować potrzeby placówek w tym zakresie. Federacja Polskich Banków Żywności również intensyfikuje współpracę z dostawcami żywności i na bieżąco pozyskuje artykuły spożywcze przekazywane osobom potrzebującym. Polski Komitet Pomocy Społecznej, w którego sieci organizacji jest obecnie wiele placówek dla osób bezdomnych, w szczególności jadłodajni, na bieżąco pozyskuje żywność spoza Programu.

Należy podkreślić, że ww. organizacje od lat uczestniczą w dystrybucji żywności, zatem dysponują doświadczeniem i zasobami niezbędnymi do świadczenia pomocy najbardziej potrzebującym, w szczególności w tym trudnym dla wszystkich okresie epidemii.

Odnosząc się do kwestii niewystarczającego zaopatrzenia w środki higieniczne i ochrony osobistej placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, a tym samym konieczności wsparcia ww. podmiotów w tym zakresie uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej również podjęło inicjatywę w przedmiotowym obszarze.

Z poważaniem

Iwona Michałek

Sekretarz Stanu

*w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/*